

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 878/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

500/2010. (XII. 1.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2009. október 9-én előterjesztett **panaszát** a 2010. december 1-jén megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a M. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, továbbá alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos panaszbeadványában előadta, hogy 2009. október 3-án férjével és néhány barátjával M. városban tartózkodtak, amikor egyik barátja egy csoporttal konfliktusba keveredett, de ebből semmilyen gond nem keletkezett. A panaszos továbbindult a férjével, ekkor azonban a csoport egyik erősen ittas tagja a panaszos férjét agresszívan provokálni kezdte. Elkezdtek lökdösődni, majd a földre kerültek, de nem ütötték meg egymást. Végül a barátok választották szét őket. Ezt követően a panaszos és férje továbbment, azonban pár perccel később három rendőrautó jelent meg, a panaszost és férjét a falhoz állították, és a panaszos férjét hátulról gumibottal leütötték, annak ellenére, hogy feltartott kézzel engedelmeskedett. A panaszossal minősíthetetlen hangnemben beszéltek, annak ellenére, hogy minden felszólításnak engedelmeskedett. Amikor a rendőrautóba szállt, egy rendőr, aki bevetési öltözetben volt, a panaszos karját erősen megszorította, erről látélet is készült. Amikor pedig hozzáért a karjához véletlenül a kocsi, azt mondta neki, hogy ha ez még

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

egyszer előfordul, megüti. Az ügyben a panaszos a Székesfehérvári Rendőrkapitányságon feljelentést tett.

2) A Sz. Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán 2009. október 5-én készült feljelentés szerint a panaszos és férje részt vett a móri bornapokon. Hajnali 1 óra 5 perc körül egy étterem előtti területen sétáltak, amikor három férfitől nem tudtak továbbmenni. E három férfi közül a panaszos látásból ismerte az egyiket, mert az unokatestvére férje, a másik két személyről pedig tudta, hogy az ő két testvére. A panaszosok társaságában lévő egyik férfi meglökte az egyik testvért, mivel nem akart arrébb menni az utcán. Ezt követően szóváltás alakult ki a legidősebb testvér és e között a férfi között, amit a panaszos férje azzal fékezett meg, hogy megfogta hátulról az ismerősük kezét. Ezt követően továbbmentek, majd a következő pillanatban a panaszos azt vette észre, hogy hárman a férjén fekszenek, de ütésváltás nem volt, csak lökdösődés. A panaszosokkal lévő ismerős ekkor a férj segítségére sietett. A panaszos és férje továbbmentek, azt észre sem vették, hogy megérkeztek a rendőrök, egészen addig, amíg el nem kezdtek vele kiabálni, hogy álljon a falhoz. A panaszos nagyon megijedt, ugyanis kb. 10 rendőr jelent meg a helyszínen és nem tudta, hogy miért. A falhoz állt, látta, hogy a férje is elindult, de kapott egy ütést a tarkójára gumibottal, amitől a földre esett. A panaszos látva mindezt, megfordult, a rendőr pedig, aki a férj ruházatát vizsgálta át, megkérdezte tőle, hogy tart-e a férje magánál fegyvert. A panaszos felelősségre vonta a háromfős társaság legidősebb tagját, aki válaszul azt üvöltötte neki, hogy ő rendőr, arra a kérdésre pedig, hogy akkor hol a jelvénye és az egyenruhája, azt válaszolta, hogy civilben van. A szóváltás közepette ez a rendőr azt mondta a panaszosnak, hogy „szét vagy szívva”, a panaszos pedig erre azt válaszolta, hogy „te is”. A panaszos elmondta továbbá, hogy a rendőr nagyon be volt rúgva, illetve ő maga is enyhén, és hogy csak ekkor tudta meg, hogy az unokatestvére férje rendőr. Ezt követően ráordítottak a panaszosra, hogy üljön be a kocsiba, aminek ő engedelmességet is, azonban az egyik rendőr hátulról megragadta mindkét karját és tuszkolni kezdte az autó felé. Ugyanez a rendőr fenyegette a panaszost az autóban, illetve amikor megérkeztek a rendőrkapitányságra, rákiabált, hogy menjen fel a lépcsőn és meg is lökte. Körülbelül egy óra hosszat várakozott a panaszos, amikor kiment dohányozni, ekkor történt, hogy a férjét leköpték, így az esetet nem látta. Később el akarták vinni vérvételre a férjét, aki azonban azt mondta, hogy nem egyezik bele, de amikor rárakták a bilincset, olyan szorosan húzták meg, hogy végül azt mondta, hogy beleegyezik a vérvételbe, csak vegyék le róla. Ekkor az a rendőr, aki a panaszost is lökdöste, azt mondta a férjének, hogy „Ha verekedni tudsz, akkor ezt is tudod viselni”. A panaszos mindezekhez hozzátette azt is, hogy amikor a dohányzásból visszaérkezett, akkor látta meg a férje sérüléseit az arcán, ekkor tudtak néhány szót váltani, és a férje angolul elárulta, hogy a rendőrök megverték a rendőrautóban. Emiatt a panaszos kérdőre vonta a helyiségben tartózkodó rendőröket, ők azonban csak nevetgéltek a férje sérülésein. A panaszos még elmondta azt is, hogy a férje még a kisbuszban azt mondta angolul a rendőröknek, hogy jogi képviselő nélkül nem beszél, a rendőrök azonban azt mondták neki, hogy mindent megtesznek azért, hogy beszéljen.

3) A panaszos férje feljelentésében mindentől annyiban tér el, hogy a legidősebb testvér, aki rendőr, megpróbálta kinyomni a szemét, legalább háromszor, aminek következtében a bal szemére nem látott. Amikor megjelentek a rendőrök, megkérdezte az egyikőtől, hogy mit akarnak, de ő csak annyit válaszolt, hogy „Ne magyarázzál, menjél a falhoz!”. A kisbuszban pedig, amikor azt mondta, hogy nem csinált semmit, a mellette ülő két rendőr elkezdte ütni, az ütések az arcát, a veséjét, lapockáját és jobb felkarját érték. A panaszost végül 4 óra 30 perckor hallgatták ki gyanúsítottként garázdaság miatt, addig várakoztak. Ez alatt az idő alatt, amíg a felesége kint dohányzott, az a rendőr, akivel konfliktusba keveredett, háromszor is leköpte, emiatt a panaszos felállt és azt mondta neki angolul, hogy „Ha ezt még egyszer

csinálja, ezt már újra nem fogja tudni csinálni!”, ekkor a panaszos mellett ülő rendőr, aki tudott angolul, a panaszost vesén ütötte a gumibotjával. Később elvitték vérvételre, amibe nem egyezett bele, ugyanis osztrák állampolgárként úgy tudja, hogy szükséges a beleegyezése. Ellenállt, amikor vért akartak tőle venni, ezért lefogták, de végül engedelmeskedett. Sérelmezte, hogy őt és a velük lévő ismerősét elvitték vérvételre, míg a civilben lévő rendőrt nem. A kihallgatásról szóló jegyzőkönyvet úgy íratatták alá vele, hogy a tolmáccsal nem értették meg egymást, és nem is kapta meg az iratot lefordítva, így valójában nem volt azzal tisztában, hogy mit ír alá. A jegyzőkönyvből kimaradt, hogy a rendőrök megverték, és az is, hogy az utcán mi történt, mert a verés miatt nagyon meg volt rémülve és ezért nem mert minden részletet elmondani.

4) A Megyei Kórházban 2009. október 3-án készült járóbeteg szakellátási lap szerint a panaszos jobb felkarja „dist. harmadának lateralis oldalán gyermektenyérszerű suffusio, nyomérz. Törésre utaló fiz. jel nincs. A bal alkar dist. harmadának ulnaris oldalán tenyérszerű hyperaemia. A régió livid, nyom. érz. A végtagon törésre utaló jel nincs. Mk. felső végtagot aktívan mozgatja. Érzés, keringészavar nincs. Egyéb traum. eredetű durva org. neur. eltérés, külsérelmi nyom nem látható.”

5) A panaszos még csatolta a tanú kihallgatásáról készült 07040/501904/2009. id. számú 2009. október 5-én kelt jegyzőkönyvet, amelyben lényegében megismételte a panaszában és a feljelentésében előadottakat. Többször információt csak atekintetben tartalmazott, hogy biztos volt a panaszos abban, hogy a verekedés során egyik szolgálaton kívüli rendőr sem vett elő igazolványt vagy más a zsebéből, illetve egyikőjük sem mondta, hogy rendőr.

II.

A Testület felvilágosítás-kérésére a rendőrség az alábbi dokumentumokat küldte el:

1) A M. Városi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán 2009. október 5-én 07040/501904/2009/id. számon készült, tanúkihallgatásról szóló jegyzőkönyvben a panaszos röviden elismételte a feljelentésben foglaltakat.

2) A megyei rendőrfőkapitány 2009. november 11-i, 07000/6221/2009/Ált. számú összefoglaló levele szerint a vizsgált rendőri intézkedésekre 2009. október 3-án, 1 óra 27 perckor, telefonon érkezett bejelentést követően került sor. A bejelentő a móri rendőrkapitányság hivatásos állományú beosztottja volt. A helyszínen megállapított, illetve az események kapcsán indult rendőrségi eljárás adatai alapján elmondható, hogy a M. Városi Rendőrkapitányság beosztottjai a kérdéses időpontban baráti társasággal mentek az utcán. Mögöttük egy 4-5 fős baráti társaság ment, köztük a panaszos és felesége. A társaságukban tartózkodó egyik férfi az előttük menők után kiabált, majd miután azok megfordultak, egyikőjüket fellökte. Emiatt szóváltás alakult ki, mely során a panaszos férje az egyik szolgálaton kívüli rendőrré ugrott, a földre teperte és elkezdte ütni, a helyszínen lévő személyek pedig megpróbálták szétválasztani őket. Miután ez sikerült, a szolgálaton kívüli rendőr felmutatta szolgálati igazolványát, ezzel próbálta meg megakadályozni a további erőszakos cselekmények kialakulását, majd mobiltelefonjáról értesítette a rendőrséget. Az intézkedő rendőrök megérkezéséig a panaszos férje ismételten rátámadt, majd szétválasztásukat követően a feleségével és a vitát kezdeményező személlyel hagyta a helyszínt. A rendőri intézkedésre a helyszíntől nem messze került sor, a panaszos férjével szemben testi kényszer, majd a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 48. § c) pontja alapján szökésének megakadályozására bilincset, illetve

ruházat átvizsgálást alkalmaztak. A panaszossal szemben az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján ruházatátvizsgálást alkalmaztak. Az igazoltatásokat követően a helyszínen rendelkezésre álló adatokra tekintettel mindhárom személyt, vagyis a panaszost, a feleségét és társukat az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították a M. Városi Rendőrkapitányságra. Az intézkedésben a M. Városi, illetve a S. Városi Rendőrkapitányság beosztottai vettek részt. A bűncselekmény gyanúja miatt halaszthatatlan nyomozási cselekményeket és egyéb, késedelmet nem tűrő intézkedéseket a M. Városi Rendőrkapitányság bűnügyi állománya hajtotta végre. A panaszos férje és barátja a Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 271. § (1) bekezdésébe ütköző garázdaság vétsége miatt gyanúsítottként kerültek kihallgatásra. A nyomozást a M. Városi Rendőrkapitányság vezetője a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 38. § (1) bekezdés d) pontjára való hivatkozással, a pártatlan, elfogultságmentes eljárás követelményeivel összhangban a Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóságára felterjesztette. Az eljárás lefolytatására a Sz. Városi Rendőrkapitányságot jelölték ki. A panaszos és férje feljelentését a Sz. Városi Nyomozó Ügyészség vizsgálta. A feljelentés okán a megyei rendőrfőkapitány belső vizsgálatot rendelt el.

3) A 2009. október 4-én készült jelentés szerint a jelentést készítő (P.J.) r. főtörzsőrmester 2009. október 2-án M. városban a Bornapok rendezvényét biztosította 8 órától 20 óráig, majd szolgálata után ismerőseivel, illetve testvéreivel találkozott 9 óra körül.

A bornapokon, kb. 1-2 óra leforgása alatt megivott kb. 2 dl bort. Hajnali 1 óra körül megbeszélték, hogy elmennek a Szabadidő Központba. 1 óra 20 perc körül kiabálásra lett figyelmes, amit a mögöttük levő társaság egy általa addig még nem ismert férfi tagja tett. A kiáltásra az egyik barátja megfordult, de reagálni sem volt ideje, mivel a kiabáló, erős testalkatú férfi két kézzel ellökte, a rendőr úgy látta, hogy meg is ütötte. Ennek következtében a földre esett, ők pedig a segítségére siettek. Felállították a földről és jó pár métert hátra vitték, nehogy nagyobb gond alakuljon ki, ő nem ellenkezett, nem akart visszavágni az őt ért sérelem miatt. Ezzel egyidőben a r. főtörzsőrmester testvére (P.B) a magas férfihoz szaladt és visszatartotta, közben pedig szóval tartotta, hogy „ne csináld ezt, ismerjük egymást, miért kell a haverjaimat bántani!?”. A megszólított, lökdösődő férfi erősen ittas állapotban volt, üveges tekintettel meredt feléjük, a rendőr szerint azt sem nagyon tudta, hogy hol van. Az egész incidensért számon kérték ezt a férfit, hogy miért kell egy nála jóval kisebb termetű embert lökdösni, mi szükség volt erre. Az ő társaságukban volt még egy magas férfi, aki bőrkabátban volt, és egy szőke nő, meg még egy másik férfi is, akit személyesen is ismer a r. főtörzsőrmester, mert vele szemben szolgálata során többször is intézkedett. Kisebb szóváltások az incidens során történtek, de ez főleg az említett lökdösődő férfi és a rendőr társaságának tagjai közt zajlott le, semmi durva káromkodás nem hangzott el, egyik fél részéről sem. Úgy tűnt, hogy kellően lenyugodott mindenki, ezért tovább is indultak, de ekkor a r. főtörzsőrmester által korábban még nem látott magas bőrkabátos férfi, mindenféle indok nélkül a jobb oldala felől neki ugrott. Megfogta az állkapcsát és a pulóverét, majd lenyomta a földre. A földön fekvő próbált szabadulni a szorításából és közben védekezett, mivel a férfi több alkalommal megpróbálta megütni. Az ütései azonban célt tévesztettek, lecsúsztak a rendőr válláról, illetve a fejéről. Ekkor a helyszínen lévők szétválasztották őket. Úgy látta, hogy az ismerősei közül egy személy, és a rendőr testvére (P.Á.) is a földön voltak, de azt nem látta, minek a következtében. Így úgy határozott, értesíti a rendőrséget. Ezt 1 óra 26 perckor meg is tette, majd felmutatta a szolgálati igazolványát, de nem konkrét személynek, ugyanis mindenki szét volt szóródva. Hangosan kiáltotta, hogy ő rendőr, ne verekedjenek velük, nem akarnak semmilyen konfliktust. Ezt biztos, hogy többen látták. A rendőr megjegyzi továbbá, hogy igazolványát nem intézkedés céljából mutatta fel, intézkedést nem

akart kezdeményezni. Azért fedte fel kilétét, mert abban bízott, ha látják, hogy rendőr, befejezik a verekedést. Hallotta, hogy a testvére is kiabált az ott lévő személyeknek, hogy rendőr. Az igazolványt ezt követően elrakta, de ekkor egy barátja kiáltott, hogy „Vigyázz, megint jön a srác.” A magas, erős testalkatú férfi ismét nekiugrott, megpróbálta megütni, de a rendőr elé álló barátja kapta ezt a pofont. A rendőr ismét a földre került, a térdét is megütötte. Az elkövetők ezután a helyszínt elhagyták. Ekkor értek oda a rendőrök, elsőként egy kisbusz, amiben nem helyi rendőrök voltak. A rendőr öccse mutatta nekik az irányt, merre menjenek, majd ezt követően két szolgálati gépkocsi és egy civil autóval érkeztek többen a segítségükre. Beérték az elkövetőket és igazoltatták őket. Miután közölte az intézkedő rendőrökkel, hogy egyértelműen felismeri a férfiakban a támadókat, megbilincselte, és a falhoz állították őket. A rendőr véleménye szerint szakszerű és jogszerű volt a kiérkező rendőrök intézkedése, ugyanis látta, hogy az intézkedés alá vont személyek ellenszegültek. A kollegáik elküldték őket a helyszínről, így gyalog bementek a kapitányság épületébe. Az előtérben látta azt a férfit, aki a lökdösődést kezdte, de itt már semmilyen szóváltás nem alakult ki. A nyomozók bekísérték az egyik irodába, ott tartózkodott közel két óra hosszan. A kihallgatást követően elhagyta a rendőrség épületét, az épülettel szemben levő padon várt a többiekre.

A jelentésben a rendőr kihangsúlyozza továbbá, hogy a verekedésnek, birkózásnak ők voltak a sértettjei, semmilyen okot nem adtak arra, hogy megtámadják őket. Amikor rendőrként igazolta magát, nem kezdeményezett intézkedést, csak abban bízott, hogy ezzel segít békésen megoldani a kialakult helyzetet, nem rajta, illetve a barátain múlt, hogy nem így történt.

4) Az előbbi jelentést jegyző r. főtörzsőrmester öccse, szintén r. törzsőrmester (*P.Á.*), akinek 2009. október 5-i jelentése szerint, 2009. október 3-án, szombat hajnalban a M. városi Bornapok rendezvényén vett részt barátaival, és két testvérével. 01 óra 20 perc körül elindultak a Szabadidő Központ irányába. Mögöttük haladt egy másik, kb. 4 fős társaság, akikről nem vettek tudomást, egymással beszélgettek, nem figyelték a mögöttük jövőket. Egyszer csak azt hallotta a háta mögül: „Menjetek előlünk, mert különben le lesztek dózerolva!” Tisztában volt azzal, hogy ez nekik szól, és miután megfordult, látta, hogy aki a fentieket mondta, egy móri férfi, akit ismer is. Miután rájuk kiáltott ez a személy, a rendőr egyik barátja megfordult, hogy megnézzék ki szól, de nem viselkedett támadó és agresszív módon, mégis, ahogy hátra nézett, a kiabáló személy azonnal két kézzel erőteljesen ellökte, melynek következtében legalább 3-4 métert zuhant, majd a hátára esett. A támadó férfi ránézésre legalább 2 méter magas és kb. 130-140 kg lehetett, egyértelmű, hogy az említett ismerőse nem akarhatott egy ekkora emberbe belekötni. Ők békésen szórakoztak, egyikőjük sem kereste az erőszakot. Amint ez a támadás megtörtént, odarohantak az ismerősükhöz, hogy felsegítsék. Ez idő alatt utolérte őket a jelentést készítő r. törzsőrmester másik bátyja (*P.B.*). Mivel ő is látta az esetet, megismerte a támadót, és egyből odaállt elé, felszólítva őt, hogy hagyja abba, miért kell kötekedni, fejezze be ezt a viselkedést. A bátyja régebből jól ismeri a támadót, tudomása szerint beszélgető, köszönő viszonyban vannak egymással. Nyilvánvalóan ez segítette volna elő a két csoport közötti békés elintézési módot, mivel a bátyja láttára a támadó is lehiggadt valamennyire. Eközben a (*P.Á.*) r. törzsőrmester is és a szintén rendőr testvére (*P.J.*) is megmutatták az igazolványaikat, azzal igazolták, hogy rendőrök. Nem intézkedést akartak kezdeményezni, de úgy gondolta, ha tudják, hogy ők rendőrök, ez segítheti az erőszakmentes problémakezelést. Ekkor közelebb jött a r. törzsőrmester barátnője is, aki nagyon megijedt a támadás láttán, és ő is kérdőre vonta a támadót. Erre azt a választ kapta, hogy „Fejezd be, mert kb. 30-40 cm-rel kisebb vagy, mint én, akármit megtehetek veled!” A támadó társaságából egy férfi elkezdett kiabálni a problémát nyugodt, békés módon elintézni szándékozó bátyával, hogy „Ki vagy te!? Mit pofázol itt a Gézának!?” És egyéb, agresszív megjegyzéseket mondott, de a bátyja ezekre nem

reagált. Visszaszólt ugyan neki, de ennél többet nem tett, mivel még mindig úgy tűnt, hogy el lehet intézni békés módon ezt a dolgot, holott az egészet a támadó férfi kezdte. A r. törzsőrmester a vita elejétől kezdve nem különösebben figyelt a támadó csoportjának másik két tagjára, aki egy magas férfi volt, és vele egy szőke nő. Mikor már úgy tűnt, hogy mégis megoldódik a dolog, és a két társaság útjai elválnak egymástól, arra lett figyelmes, hogy a szőke nővel lévő férfi megtámadja a rendőrként dolgozó testvérét (*P.J.-t*). Nem hallott közöttük semmilyen előzetes szóváltást, nyilván nem is lehetett, mivel a férfi osztrák volt, magyarul nem hiszi, hogy beszélt, és a testvére sem beszél németül. De minden előzetes indok nélkül az osztrák mégis megtámadta a rendőrként dolgozó testvérét, aki kiabált vele, miközben a férfi rángatni kezdte a ruháját, majd rövid idő alatt mindketten a földre estek úgy, hogy az osztrák férfi volt felül és a testvére ült vagy térdelt. A r. törzsőrmester ekkor odarohant hozzájuk, segíteni akart a testvérenek, azonban valaki ellökte és a földre esett. Nem tudja, hogy ki lehetett, mert nem látta. Miután felkelt, ismét odarohant a testvérehez, és elkezdte az osztrák férfit lelökdösni, letolni a testvéréről, míg végül a jelenlévők szétválasztották őket. Ezt követően az osztrák férfi újból megtámadta a rendőrként dolgozó testvérét, aki lerántott a földre. A r. törzsőrmester nem látta az eset részleteit, mert nagy volt a tömörülés, utólag egyik ismerőse elmondta neki, hogy őt is arcon ütötte az osztrák férfi. A r. törzsőrmester azt vette észre, hogy a verekedést kezdeményező férfi újra ott volt mellettük, és mivel úgy látta, hogy bántja az egyik társát, a r. törzsőrmester két kezével megpróbálta távol tartani tőle. Ezt követően csak arra emlékszik, hogy ez a férfi, illetve osztrák társa elindult a szabadidő központ irányába. Látta, hogy a barátnője, illetve testvére, a másik törzsőrmester is telefonál, mint elmondták, a rendőrségre. Miután megtörtént a rendőrség értesítése, kb. 1-2 percen belül megjelent egy Opel rendőr kisbusz. A r. törzsőrmester oda szaladt, mondta, hogy rendőr, őket támadták meg, és az elkövetők elszaladtak. Még látta őket, így a rendőrautó előtt szaladva mutatta az utat. Eközben érkezett több rendőrautó is. Miután beérték a két személyt, rájuk mutatott, hogy ők bántalmazták őket. A rendőrök megkezdték velük szemben a szakszerű intézkedést, a falhoz állították és megbilincseltek őket. Ezt még látta a r. törzsőrmester, de ezután a kollégái elküldték a helyszínről. Ezután csak azt látta, hogy a rendőrök elviszik a két férfit, majd ők is begyalogoltak a rendőrségre. Mikor megérkeztek, a támadó férfi a falhoz volt állítva, az osztrák pedig egy széken ült. A r. törzsőrmester barátnőjével bement az előtérből nyíló folyosóra és ott várakoztak. Később kihallgatták őt is, valamint két testvérét és azt a barátjukat, akit arcon ütöttek, majd hazament.

A r. törzsőrmester 2009. november 26-i, kiegészítő jelentése szerint kijelenti, hogy az ügyel kapcsolatban benyújtott panaszban foglalt „vádoló” megjegyzésekkel nem ért egyet, általa semmiféle atrocitás nem érte az érintett személyeket, és olyanról sem tud, hogy bárki más megvalósította volna azokat. Elmondja továbbá, hogy sem magyar, sem pedig angol nyelven nem szidalmazott senkit az ügyben szereplő személyek közül.

5) A M. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztályán 07040/501975/2009 id. számú, 2009. október 13-án készült jelentés szerint a jelentést készítő (*L.I.*) r. törzsszázlós 2009. október 3-án előbb szolgálati gépkocsival teljesített járőrszolgálatot, majd 0 órától 6 óráig gyalogos szolgálatot teljesített egy r. törzsőrmesterrel (*W.J.*) a bornapi rendezvény területén. 2009. október 4-én kb. 1 óra 15 perc körül az ügyeletes tiszt utasította, hogy menjenek haladéktalanul egy verekedés helyszínére, amelyről egyik szolgálaton kívüli kollégájuk, egy r. főtörzsőrmester (*P.J.*) tett bejelentést. A helyszínre egy további r. főtörzsőrmesterrel (*B.A.*) és egy r. főtörzsszázlóssal (*I.R.*), vagyis összesen négyen indultak el. Amikor kikerkeztek a helyszínre, a bornapi rendezvények biztosításában részt vevő másik Rendőrkapitányságról rendőrök a szolgálati kisbusszal és a M. város területén szolgálatot teljesítő járőr páros, két r. törzsőrmester (*Sz.Z. és F.R.*) is megérkeztek a

helyszínre, szolgálati gépkocsival. A helyszínen a bejelentő szolgálton kívül lévő r. törzsmester testvére (P.Á.) - aki egyébként szintén r. törzsőrmester és szintén szolgálton kívül volt - futott feléjük és rámutatott egy magasabb, nagydarab és egy vékonyabb férfire és mondta, hogy „Ők voltak azok ne engedjétek őket elmenni”. A r. törzszászlós bal karjánál megragadta a nagyobb férfit és a kastély kerítéséhez vezette, ahol felszólította, hogy igazolja magát, de mivel nem volt hajlandó együttműködni, az igazolást megtagadta, ruházatát átvizsgálták. Azt, hogy pontosan ki végezte személy szerint a ruházatátvizsgálást, nem tudja megmondani, mert a helyszínen az intézkedés levezénylését magára vállalta és tájékozódni kezdett a történekről. Ekkorra már a másik férfi is a kastély fala mellett állt és a ruházatát vizsgálták át éppen. A helyszínen lévő két szolgálton kívüli rendőr, elmondta, hogy a nagyobb darab férfi szinte minden előzetes konfliktus nélkül az egyik az úton velük sétáló barátjukra támadt hátulról, majd ezt a dulakodást látva a másik intézkedés alá vont férfi a r. főtörzsőrmesternek nekitámadt és a földre vitte, majd ott dulakodtak. Elmondták, hogy eközben az egyikőjük barátnője telefonált a M. városi Rendőrkapitányság ügyeletére. Az események tükrében a helyszínen megállapította, hogy a két férfi megalapozottan gyanúsítható bűncselekmény elkövetésével, ezért előállításuk a M. városi Rendőrkapitányságra szükséges és indokolt is az eljárás eredményes lefolytatása érdekében. A helyszínen az intézkedés közben jelen volt még egy szőke hajú hölgy is, aki elmondta, hogy az ő férje a vékonyabb testalkatú férfi, aki egyébként nem beszél magyarul és osztrák állampolgár. Felszólította, hogy igazolja magát, amelyre azt válaszolta, hogy hagyja őt békén. Ekkor mondta a helyszínen lévő tanúk közül valaki, hogy ő is uszította a két támadó férfit a támadás közben. Ezután döntött úgy a r. törzsőrmester, hogy a három személyt (a két férfit és a szőke hajú hölgyet) előállítják a helyi Rendőrkapitányságra az eljárás eredményes lefolytatása érdekében, a két szolgálton kívüli rendőrt pedig a tanúkkal együtt megkérte, hogy jöjjenek be a Rendőrkapitányságra. A Rendőrkapitányságra az osztrák állampolgárságú férfit a rendezvény biztosításában résztvevő másik Rendőrkapitányságról érkező rendőrök állították elő a szolgálati kisbusszal, a nagyobb férfit a szolgálati gépkocsival lévő járőr páros, a szőke hajú hölgyet pedig a r. törzsőrmester állította elő. A két férfit kezüket hátrabilincselve állították elő, mert agresszívok és láthatóan ittasak voltak, a hölgygel szemben nem alkalmaztak kényszerítő eszközt. A hölgy az előállítás során a szolgálati gépkocsiban nem szólt semmit sem, csak magában morogva mondott annyit, hogy “francba, mért kellett balhézni”. Ezután beértek a Rendőrkapitányság épületébe, a hölgy és az osztrák férfi leültek a kapitányság előterében, a nagydarab férfit pedig az előállító helységben helyezte el az ügyeletes tiszt. A kapitányságon először a hölgy személyi adatait próbálták meg megállapítani úgy, hogy bemondta azokat, de csak többszöri próbálkozást követően sikerült megállapítani a személyazonosságát, ugyanis nem a nyilvántartó szerinti adatokat adta meg. Miután megállapítást nyert a hölgy személyazonossága, bemondta a férje adatait is. Ezt követően a rendőrök megírták a jelentéseket. A verekedést kezdeményező személyről azért a r. törzsőrmester írta meg a jelentést, annak ellenére, hogy nem ő állította elő, mert az előállítást foganatosító sárbogárdi rendőrök már visszatértek a bornapok területére, illetve mert nem volt szabad gép, aminél dolgozhattak volna. A r. törzsőrmester megjegyzi, hogy az intézkedésnél végig jelen volt, egyedül az osztrák állampolgár beszállítását nem tudta figyelemmel követni, mert egy másik járműben volt. Ezt követően a nagydarab, illetve az osztrák állampolgárságú férfit vér- és vizeletminta vételére állították elő a Városi Kórház Sürgősségi részlegére. A vizsgálat során az azt végző doktornő megkérdezte a nagydarab férfit, hogy van-e panasza, vagy sérülése, de ő azt mondta, hogy nincs. Ennek ellenére a doktornő megvizsgálta, és sérülésmentesnek találta. A doktornő megvizsgálta az osztrák állampolgárságú férfit is, de rajta sem talált sérülést. A kórházba szállításnál, illetve a vizsgálatnál is jelen volt a tolmács. Ezt követően a két személyt visszaszállították a rendőrkaptányságra, ahol átadták őket a bűnügyi ügyeletesnek, aki a kihallgatásokat elvégezte.

A r. törzszakaszlós 2009. november 26-i kiegészítő jelentésében a panaszban foglaltak megismerését követően leírta, hogy a fent említett hölgy állításával ellentétben vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, nem állították a falhoz és nem is kiabált vele, erre nem is volt szükség, mert a helyszínen beült a rendőrautóba és a kapitányságon többszöri felszólításra ugyan, de bement az adatait. A panasz szerint a r. törzszakaszlós megfogta a hölgy jobb karját, amitől neki sérülése keletkezett, erről annyit tud mondani, hogy testi kényszer alkalmazására nem került sor. Mikor előállították a rendőrkapitányságra, mondta neki, hogy menjen fel a lépcsőn, ennek eleget is tett, így nem érti, hogy keletkezhetett ekkor sérülése. Azzal kapcsolatban, hogy megfenyegette volna a hölgyet, amikor a kocsiban hozzáért a keze az övéhez annyit tud elmondani, hogy nem beszéltek az autóban, arra pedig nem emlékszik, hogy hozzáért volna a hölgy, bár ezt nem tartja kizártnak, ugyanis hárman ültek hátul. Az biztos, hogy a hölgy elég ittasnak tűnt, bár vele szemben nem került sor alkoholszondás ellenőrzésre, ugyanis arra nem volt szükség. A panaszban az is szerepel, hogy valaki beszélt az osztrák állampolgárságú férfival angolul. A r. törzszakaszlós beszél angolul, így amíg nem érkezett meg a tolmács, néhány mondatot beszéltek, megkérdezte őt a történetekről. Arra emlékszik, hogy azt mondta neki, hogy eddig szerette a magyarokat, de most már nem, mire ő azt válaszolta, hogy „nem kell balhézni, és akkor nem kerül a rendőrségre az ember”.

6) A helyszínen intézkedő r. törzsrőmester (*W.J.*) 2009. október 13-én készült jelentésében előadta, hogy, a M. városi Bornapok rendezvényhez kapcsolódóan 18 óra és 24 óra között gépkocsizó járőrszolgálatot, míg 0 órától 6 óráig gyalogos szolgálatot teljesített. Járőrtársával (*L.I.*) 1 óra 15 perc körül gyalogosan indult a K. téren lévő rendezvény területére, amikor az ügyeletes tiszt utasította, hogy haladéktalanul menjenek a panaszban említett útszakaszra, mert onnan verekedést jelentett be a szolgálaton kívüli kollégája.

A helyszínre négyen mentek ki, két törzszakaszlós (*L.I., I.R.*), egy főtörzsrőmester (*B.A.*) és ő. Amire odaértek már a helyszínre megérkezettek egy kisbusszal további kollégák is.

A helyszínen a bejelentő rendőr szintén rendőr testvére (*P.Á.*) egy magasabb nagydarab és egy vékonyabb férfira mutatott, és mondta, hogy „ők voltak azok, ne engedjétek őket elmenni”.

A verekedésben részes két férfi a kastély kerítéséhez lett állítva, rajtuk ruházat átvizsgálást végeztek a kollégái, míg ő a helyszínbiztosításában vett részt. A két férfi agresszíven viselkedett, és szemmel láthatóan ittasak voltak. Egyikőjük felesége is a helyszínen tartózkodott, aki első felszólításra nem akarta magát igazolni. Az előzetes tanúvallomások alapján a két férfit bűncselekmény elkövetése miatt, a hölgyet pedig azért, mert nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, előállították a Rendőrkapitányságra. Az előállítást követően az előtérben tartózkodó tanúkra, illetve előállított személyekre a rendezvény biztosításában résztvevő másik Rendőrkapitányság beosztottjai figyeltek.

7) A 07040/501977/2009/ id. számú jelentés szerint a jelentést készítő r. törzsrőmester (*Sz.Z.*) a bornapi rendezvény biztosításában vett részt kollégájával (*F.R.*). A kapitányság épületében tartózkodtak, amikor az ügyeletes utasította őket, hogy jelenjenek meg egy verekedés helyszínén, mert egy szolgálaton kívüli kollégájuk (*P.J.*) bejelentést tett telefonon, hogy baráti társaságukkal sétáltak és eközben rájuk támadtak, emiatt verekedésbe keveredtek. Ekkor kollégájával a helyszínre siettek egy szolgálati gépkocsival. A helyszínre érve már megkezdtek az intézkedést az előbb helyszínre érkező másik településről átvezényelt rendőrök. Amikor ők a verekedés közvetlen helyszínére érkeztek, a két férfi, akik mint később

kiderült, a verekedést kezdeményezték, már a kerítés előtt álltak és ruházatátvizsgálást hajtottak rajtuk végre. A két r.főtörzsőrmester segédkezett a két férfi előállításában, akként, hogy ők szállították be a panaszos verekedésben szintén résztvevő barátját. Ezt követően folytatták a közterületi szolgálatot a bornapi rendezvény miatt. Később segédkeztek a vérvételre szállításban is. Itt az ügyeletes orvos kérdéseket tett fel nekik, hogy van-e panaszuk. Az osztrák férfi meghallgatásánál jelen volt egy tolmács is. Ezt követően a két férfit a kapitányságra visszaszállították, átadták őket a bűnügyi osztálynak, majd a rendőrök visszatértek a közterületi szolgálatukhoz és az épületben a rendezvény biztosításában résztvevő másik Rendőrkapitányság beosztottjai maradtak az előállított személyekkel.

8) A 2009. október 13-i, 07040/501977/2009/id. számú jelentésében r. törzsőrmester (*F.R.*) megerősítette a 7) pontban ismertetett előadást, azt annyival egészítette ki, hogy ő tette rá a bilincset az osztrák állampolgárságú férfire. Úgy ítélte meg, hogy a személyek ittassága és agresszív viselkedésére tekintettel, valamint a későbbi nyomozás érdekeit szem előtt tartva külön járművekben kell előállítani őket, ezzel biztosítva a szabályszerű és biztonságos előállítás feltételeit, valamint megelőzendő, hogy a történetekkel kapcsolatban össze tudjanak beszélni.

9) 07040/501975/2009/id. számú, 2009. október 13-án készült jelentésében a helyszínen intézkedő másik r. főtörzsőrmester (*B.A.*) előadja, hogy r. törzsszászlós (*I.R.*) kollégájával együtt teljesített gépkocsi szolgálatot. 1 óra 15 perc körüli időben az ügyeletes tiszt utasította őket, hogy jelenjenek meg egy verekedés helyszínén, amelyről egy kollégájuk tett bejelentést. Ekkor az épületben tartózkodó másik r. törzsszászlóssal (*L.I.*), és r. törzsőrmesterrel (*W.I.*), összesen négyen a helyszínre mentek. A helyszínen megérkezésükkor már több rendőr tartózkodott, akik az intézkedést addigra megkezdték. A további intézkedés levezetését a r. törzsszászlós (*L.I.*) átvette. A r. főtörzsőrmester szintén kiemeli, hogy a két férfi agresszívan viselkedett, érezhetően ittas volt illetve, hogy az osztrák állampolgárságú férfi felesége első felszólításra nem akarta magát igazolni. A hölgyet ők állították elő, vele szemben bilincs alkalmazására nem került sor. A jelentésben nincs szó arról, hogy az intézkedést levezető r. törzsszászlós megfenyegette volna a panaszost, amiért hozzáért a kezéhez.

10) A helyszínen intézkedő r. főtörzsszászlós (*I.R.*) 9) pont alatt ismertetett jelentésben foglaltakkal egyező tartalmú jelentést készített, így annak részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

11) 2009. október 14-én készült, 07050-4105-1 /2009/Ált. számú jelentés szerint a r. főhadnagy (*T. A.*) megkeresés alapján a móri bornapokon 6 fővel rendezvénybiztosítási feladatokat hajtott végre. A M. városi Rendőrkapitányság ügyeletesétől kb. 1 óra 30 perc körüli időben azt az utasítást kapták, hogy menjenek a sétáló utcába, mert ott megtámadtak két civil ruhás rendőrt. Megérkezésükkor már ott volt két járóautó, 4-5 rendőrrel. A gépkocsiból kiszállva a r. főhadnagy látta, hogy a kerítésnél két személy áll, akiken a móri rendőrök éppen ruházatátvizsgálást hajtottak végre, majd ezt követően meg is bilincseltek őket. Eközben szintén a falnál állt egy nő, aki végig arrogánsan viselkedett a rendőrökkel, és végig azt kiabálta, hogy az egyik férfi a férje, aki külföldi állampolgár és nem beszél magyarul. Amikor a két férfit a bilincselést követően megfordították, a r. főhadnagy látta, hogy mindkét személy arcán hámsérülések voltak láthatóak, illetve az egyik férfinak, akiről később kiderült, hogy móri lakos, a szemöldöke felett vérző sérülés volt látható. A sérülések tipikusan verekedésből származóak voltak. Ezt követően a móri rendőrök mindhárom személyt elő kívánták állítani, de ezt a két járóautóval nem lehetett biztonságosan végrehajtani, ezért a külföldi állampolgárt ők vitték el. A rendőrkapitányságra érve bekísérték

a három személyt az épületbe, és ott három egymástól távol eső székre leültették őket. Ezt követően a m. városi rendőrök tovább folytatták a bediktált adatok ellenőrzését, illetve személyazonosságok megállapítását, ugyanis sem a külföldi állampolgárságú férfinél, sem a feleségénél nem voltak személyazonosságot igazoló okmányok. A három személy higgadtan, csendben viselkedett, nem voltak agresszívek. Ugyanez mondható el a bilincselés, illetve a gépkocsiban eltöltött 2-3 percre is. A kapitányság épületében az ügyeletes tisztól annyi feladatot kaptak, hogy kísérik ki az előállítottakat a kijelölt dohányzó helyiségbe, ha azt igénylik. A vérvételre szállításban egy helyi r. főtörzsőrmester (*B. R.*) és. egy r. törzszászlós (*V. J.*) volt a móri rendőrök segítségére.

A r. főhadnagy kijelenti, hogy sem ő, sem beosztott kollégái nem bántalmazták a móri rendőrök által intézkedés alá vont személyeket, otlétük alatt sem szem-, sem pedig fültanúja nem volt bántalmazásnak. Megjegyzi, hogy ha ilyen történt volna, akkor a bántalmazottak mind a rendfokozatukat, mind pedig az azonosító számukat feljegyezhetnék volna, mivel azok jól látható módon, a ruházatukon voltak elhelyezve.

A r. főhadnagy 2009. november 26-i kiegészítő jelentésében a fentiekhez hozzáfűzte, hogy a külföldi állampolgártól, aki a felesége elmondása alapján nem beszél és nem ért magyarul, egy egyenruhás, illetve egy civilben lévő móri rendőr kérdezte angolul az adatait, amit meg is adott. A hölgy adatait csak a harmadik bediktálás után sikerült azonosítani az országos nyilvántartásban.

13) 2009. október 14-én készült 07050-4105-3/2009/ált. számú jelentésében a r. törzszászlós, körzeti megbízott (*E.I.*), annyiban tér el 11) pont alatt ismertetett jelentéstől, hogy két r. zászlós (*E. I. és B. F.*), és egy m. városi rendőr, akié a bilincs volt, ült a kisbuszban az osztrák állampolgárságú férfi mellett. Megjegyezte még, hogy az azonosítósámuk jó látható helyen fel volt tüntetve a ruházatukon. Kihangsúlyozta, hogy a panaszos a gépkocsiban higgadtan viselkedett, az út 2-3 perc volt, ez idő alatt nem kommunikáltak egymással. Egyebekben a jelentése, valamint a 2009. november 26-i kiegészítő jelentése megfelel a 11) pont alatt ismertetett jelentésben leírtaknak.

14) A 2009. október 14-én készült 07050-4105-4/2009/Ált. számú jelentésben r. főtörzsőrmester, körzeti megbízott (*B. R.*) által előadottak szintén megegyeznek a 11) pont alatt ismertetett jelentéssel. Attól annyiban tér el, hogy a jelentés készítője vezette a szolgálati kisbuszt, és a rendőrkapitányságon az előállított hölgyet 2-3 alkalommal kísérte kollegájával, a r. zászlóssal (*B. Zs.*) a dohányzásra kijelölt helyiségbe. A vérvételre ő és a másik r. törzszászlós (*V.J.*) segítettek elvinni a két előállított férfit.

A 2009. november 26-i kiegészítő jelentésben a r. főtörzsőrmester is kiemeli, hogy egy civil ruhás, illetve egy egyenruhás móri rendőr kérdezte a külföldi férfit az adatairól, angolul.

15) 2009. október 15-én készült, 07050-4105-5/2009/Ált. számú jelentés szerint a r. zászlós (*B.Zs*) a verekedés helyszínére megérkezve látta, hogy két férfi és egy nő arccal a falnak volt állítva, ekkor ők a helyszínen összegyűlt tömeget szólították fel a helyszín elhagyására. Egyebekben a r. zászlós is a 11) pontban ismertetett jelentésnek megfelelően írja le az eseményeket. A 2009. november 26-i kiegészítő jelentésében megismétli a korábbi jelentésében előadottakat.

16) A 2009. október 14-én készült, 07050-4105-6/2009/Ált. számú jelentés a fentiektől annyiban tér el, hogy megjegyzi, a rendőrkapitányságon az előállított hölgy végig

barátságosan viselkedett rendőrökkel. A 2009. november 26-i mindezekhez annyit tesz hozzá, hogy a jelentés készítője (*B. F. r. zászlós, körzeti megbízott*) volt az egyik rendőr, aki a kisbuszban a külföldi férfi mellett ült.

17) Az előállítás végrehajtásáról szóló, 2009. október 3-i keltezésű, 07040/501904/2009/id. számú rendőri jelentés szerint 2009. október 3-án 1 óra 20 perckor a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerinti igazoltatás, a 31. § (1) bekezdése szerinti személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, illetve a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása fogatosítására került sor. Az intézkedés során kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor. Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásánál az szerepel, hogy 2009. október 3-án 1 óra 20 perckor bejelentés érkezett, hogy verekedés tört ki. A helyszínre kiérkezve, a szemtanúk elmondása alapján megállapítást nyert, hogy mely két személy vett részt a verekedésben, így őket – a panaszossal együtt, aki az egyik előállított férfi felesége - garázdaság vétség megalapozott gyanúja miatt előállították a M. városi Rendőrkapitányságra. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, illetve annak idejéről a tájékoztató kiadásra került. Az előállítás oka 2009. október 3-án 7 órakor megszűnt.

A jelentésen szerepel egy 2009. október 6-i pecsét is.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, az átvizsgálás, illetve az előállítás jogszerű és szakszerű és arányos volt. A tanúk/intézkedés alá vont személy jegyzőkönyvi vagy feljegyzésben történő meghallgatását szükségesnek tartotta a parancsnok.

18) A panaszos számára kiadott igazolás szerint vele szemben az Rtv. 33. §-a alapján személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogatosítottak. Az előállított a hozzátartozója/képviselőjének kiértékelését nem kérte, előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt, elélezést nem kért. Az előállítás 2009. október 3. 1 óra 20 perctől 7 óráig tartott, ekkor szabadon bocsátották.

20) A m. városi rendőrkapitány 2009. október 6-i, 07040/477/2009/bü. számú jelentésében tájékoztatta a Megyei Rendőr-főkapitányság bűnügyi igazgatóját, hogy 2009. október 5-én nyomozást rendeltek el a Btk. 271. (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettesek ellen. Az ügyben tanúként került kihallgatásra a panaszos. Gyanúsítottként hallgatták ki azonnali intézkedésként a panaszos férjét és társát. Az ügyben sértettként, tanúként kihallgatásra került személyek között szolgálaton kívüli hivatásos állományú rendőrök is voltak. Tekintettel a fentiekre, a szubjektív ügyintézés látszatától is mentes eljárás biztosítása érdekében a rendőrkapitány kérte a nyomozásból a M. Városi Rendőrkapitányság kizárását, és más nyomozó hatóság kijelölését.

A Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatósága 07000-5696/2009. ált. számú határozatában a nyomozás lefolytatására a Sz. városi Rendőrkapitányságot jelölte ki.

21) A m. városi rendőrkapitány 2009. november 6-án kelt 07040/1635-4/2009.ált számú levelében előadta, hogy a 2009. október 3-án 1 óra 27 perckor kezdeményezett rendőri intézkedés során a panaszos férjének előállításának oka a garázdaság bűncselekmény elkövetésének gyanúja, míg a panaszosnak az igazoltatás megtagadásának volt.

Nevezett személyek előállítása 2009. október 3-án reggel 7 óráig tartott, ekkor mind a ketten szabadon lettek bocsátva, az előállítás ellen panasszal nem éltek. A panaszos férjével szemben bilincset, és ruházat átvizsgálást alkalmaztak, a panaszossal szemben pedig kényszerítő eszköz alkalmazására – az előállításon kívül – nem került sor. Az előállítottak a személyi szabadságot korlátozó intézkedésről igazolást kaptak, ekkor jogaikról és a jogorvoslati lehetőségről tájékoztatva lettek.

Az ellenérdekű felek az ügyben sértettként szerepelnek, ellenük eljárás nem indult. Az elsődleges információk alapján a garázdaságot a panaszos társaságához tartozó férfi kezdeményezte, ezt követően csatlakozott hozzá a panaszos férje.

A panaszos férje a 2009. október 4-én feljelentést tett a rendőri intézkedés során őt ért bántalmazás miatt a Sz. városi Rendőrkapitányságon, ezért az iratokat a Sz. városi Nyomozó Ügyészségnek megküldték. A Rendőrkapitányság két dolgozójának érintettsége miatt kérték más eljáró hatóság kirendelését, emiatt a további nyomozati cselekményeket a Székesfehérvári Rendőrkapitányság végzi.

22) A Legfőbb Ügyészség Nyomozás Felügyeleti és Vádelőkészítési Főosztály főosztályvezető ügyésze 2009. november 24-én kelt levelében tájékoztatta a Testület elnökét, hogy a nyomozó ügyészség a panaszosok feljelentése alapján 2009. október 19-én nyomozást rendelt el hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntetének gyanúja miatt. A nyomozás során egy, a panaszos baráti körébe tartozó személy a panaszos és férje állításait megerősítő tartalmú tanúvallomást tett, a többiek azonban érdemben nem tudtak nyilatkozni a történetekről. A helyszínen ugyancsak jelen volt rendőrfelügyelők, illetve a bűncselekmény sértettje és annak ismerősei közé tartozó szemtanúk cáfolták a feljelentők állításait.

A Megyei Főügyészség főügyész-helyettesének 2010. január 29-én kelt levele szerint a Sz. városi Nyomozó Ügyészség továbbra is folytatja a nyomozást, a tanúk meghallgatása folyamatosan zajlik, a felvett személyi bizonyítás anyaga a panaszos és férje állítását nem támasztja alá. Az ügyben igazságügyi orvosszakértői vélemény készült a panaszos és férje sérüléseinek keletkezési mechanizmusairól, figyelembe véve azt is, hogy a panaszos férje a rendőri intézkedést megelőzően a megalapozott gyanú szerinti tettelegességben megnyilvánuló garázdaság résztvevője volt.

A Megyei Főügyészség főügyész-helyettesének 2010. május 14-én kelt levele szerint a Sz. városi Nyomozó Ügyészség a 2010. április 8-án kelt Nyom.272/2009/37. számú határozatában a Be. 190. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntette a panaszos és férje által tett feljelentés tárgyában hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette és más bűncselekmény miatt indult nyomozást. A határozat ellen a feljelentők panasszal éltek, amelyet a Megyei Főügyészség a 2010. május 11-én kelt határozatával elutasított, és emellett hivatalból eljárva a panaszos sérelmére megvalósított könnyű testi sértés vétsége miatti magánvádas eljárás lefolytatása érdekében az illetékes bírósághoz történő iratmegküldésre hívta fel a Sz. Városi Nyomozó Ügyészséget. A Sz. Városi Ügyészség 2010. március 1-jén B.7634/2009/3/I. szám alatt vádat emelt a panaszos férje és társa ellen garázdaság vétsége miatt.

2010. július 22-én a Testület munkatársa telefonos úton kapcsolatba lépett a Sz. Városi Nyomozó Ügyészséggel, ahonnan azt a tájékoztatást kapta, hogy az ügyészség hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette, könnyű testi sértés büntette, illetve vétsége, továbbá hatósági eljárás akadályozása büntette tárgyában folytatott nyomozást. Mindezek a panaszban foglaltak közül az alábbiakat érintették: A panaszos vonatkozásában kezének

erőteljes módon történő megragadását, a panaszos férjének vonatkozásában pedig a gumibottal való megverését, a rendőrségi kisbuszban történő bántalmazását, illetve a rendőrök általi fenyegetését vizsgálta az ügyészség. Mindhárom bűncselekmény tárgyában bizonyítottság hiányában megszüntették a nyomozást.

III.

A vizsgált intézkedések és kényszerítő eszköz-alkalmazások érintették a panaszos testi épséghez, személyi szabadsághoz, emberi méltósághoz, illetve tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogait.

1) 2009. október 3-án hajnali 1 óra 20 perc körül verekedés tört ki, melyben részes volt két szolgálaton kívüli rendőr, egy r. főtörzsőrmester (*P.J.*), és szintén törzsőrmester testvére (*P.Á.*), a másik részről pedig a panaszos, aki osztrák állampolgár és egyik barátjuk. A helyszínen jelen volt még több személy is, köztük a panaszos felesége, az említett személyek barátai, illetve több járókelő. Az idősebb r. főtörzsőrmester (*P.J.*) telefonon keresztül rendőrt hívott, közben a panaszos, a felesége és barátaik továbbmentek. A helyszínre móri és sárbogárdi rendőrök érkeztek, két szolgálati gépjárművel és egy szolgálati kisbusszal, összesen hat móri és hat sárbogárdi rendőr. A panaszost és egy másik személyt a falhoz állították, és ruházatátvizsgálást követően bilincsből előállították a M. Városi Rendőrkapitányságra. A panaszos feleségét szintén előállították, vele szemben azonban sem ruházatátvizsgálást, sem pedig bilincset nem alkalmaztak. A panaszost a sárbogárdi rendőrök állították elő a szolgálati kisbusszal. A másik személyt előállító gépkocsiban egy sárbogárdi és két móri r. törzsőrmester foglalt helyet. A panaszos feleségét egy harmadik járműben állították elő, melyben móri rendőrök utaztak. Miután a kapitányságra beszállították a három személyt, egymástól távol ültették le őket, majd megtörtént a kihallgatásuk. A panaszos férfit és társát vérvételre szállították, ebben a móri két r. törzsőrmester (*Sz. Z és F. R.*) illetve egy sárbogárdi r. főtörzsőrmester (*B. R.*) és egy r. tőzszászlós (*V. J.*) segédkezett. A kihallgatásnál, illetve az orvosi vizsgálat során jelen volt egy tolmács is. A panaszosok szabadon bocsátására reggel 7-kor került sor.

Minden más ponton a részes felek elmondási ellentétben állnak egymással.

2) A Testületnek mindezek alapján elsőként azt kellett megvizsgálnia, hogy a sérelmezett intézkedések közül mi tartozik a hatáskörébe.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése alapján a Testület hatáskörébe azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Tekintettel arra, hogy a panaszos férje önálló panasszal élt a Testületnél, ezért a panaszos panaszbeadványának csupán a panaszost közvetlenül érintő intézkedéssel (előállítással) kapcsolatos esetleges alapjogi sérelmeket, tehát az előállítás jogszerűségét, illetve a rendőrök előállítás során tanúsított magatartását vonta vizsgálatának körébe.

3) A Testület ezt követően megvizsgálta a panaszos előállításának jogalapját, illetőleg, hogy alkalmaztak-e a panaszossal szemben testi kényszert, a beszállítás során a panaszos mellett ülő r. törzszászlós által alkalmazott hangnemet, illetve azt, hogy ugyanezen r. törzszászlós meglökte-e a panaszost a kapitányságon.

a) A panaszos előállításának indokai között az iratokban szerepel egyrészt az igazolás megtagadása, illetve az is, hogy uszította a verekedőket. Az intézkedést levezénylő r. törzszászlós jelentése szerint a panaszos a helyszínen elmondta, hogy az ő férje a vékonyabb testalkatú férfi, aki egyébként nem beszél magyarul és osztrák állampolgár. Felszólította, hogy igazolja magát, amelyre azt válaszolta, hogy hagyja őt békén. Ekkor mondta a helyszínen lévő tanúk közül valaki, hogy ő is uszította a két férfit a támadás közben. Ezután döntött úgy a r. törzsrőmester, hogy a panaszos férjével és társával együtt a panaszost is előállítják a M. Városi Rendőrkapitányságra az eljárás eredményes lefolytatása érdekében.

A törzszászlós társa (*W. J. r. törzsrőmester*) szintén kiemeli, hogy a panaszos első felszólításra nem akarta magát igazolni, így őt arra hivatkozással, hogy nem tudta magát hitelt érdemlően igazolni, előállították a Móri Rendőrkapitányságra.

A beszállításban résztvevő r. főtörzsrőmester (*B.A.*) és r. főtörzszászlós (*I. R.*) jelentéseiben szintén ugyanez szerepel.

A sárbogárdi r. főhadnagy (*T.A.*) jelentésében leírja, hogy a rendőrkapitányságon is csak a harmadik bediktálás után sikerült azonosítani a panaszost az országos nyilvántartásban.

A panaszos előállításáról szóló jelentés szerint az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerinti igazoltatás, a 31. § (1) bekezdése szerinti átvizsgálás, illetve a 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása fogatosítására került sor. Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásánál az szerepel, hogy 2009. október 3-án 1 óra 20 perckor bejelentés érkezett, hogy verekedés tört ki. A helyszínre kikerkezve, a szemtanúk elmondása alapján megállapítást nyert, hogy mely két személy vett részt a verekedésben, így őket garázdaság vétség megalapozott gyanúja miatt a panaszossal együtt előállították a Móri Rendőrkapitányságra.

A jelentés nagyfokú hasonlatosságot mutat a panaszos férjének előállításáról szóló jelentéssel, többek között a fogatosított intézkedések mindkét jelentésben megegyeznek, a rendőri jelentések azonban nem szólnak arról, hogy a panaszos ruházatát is átvizsgálták volna, mint ahogyan a panaszos és férje sem említik ezt.

Mindezek alapján a Testület nem a panaszos előállításának végrehajtásáról szóló jelentést vette alapul vizsgálata során, amely az intézkedés alapjaként az Rtv. 33. § (2) b) pontját jelölte meg, hanem a helyszínen intézkedő rendőrök által készített külön jelentésekben előadottakat. Ezek közül csak egyben szerepel az, hogy a panaszos uszította a két férfit, ami

megalapozhatta volna az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontjának alkalmazását, ezzel szemben az viszont több jelentésben is megtalálható, hogy a panaszos megtagadta a személyazonossága igazolását.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A Testület e körben elfogadta a móri rendőrök jelentéseiben foglaltakat, miszerint a panaszos megtagadta személyazonosságának igazolását és mivel a cél más módon nem volt elérhető, ezért volt szükséges az előállítása az Rtv. 33.§ (2) bekezdés a) pontja alapján, különös tekintettel arra, hogy a sárbogárdi rendőrök jelentésében ezzel kapcsolatban az is szerepel, hogy a rendőrkapitányságon kísérelték meg a panaszos személyazonosságának megállapítását, mely csak harmadszorra sikerült, ugyanis nem a magyarországi nyilvántartó szerinti adatait diktálta be a hölgy.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy megfelelő joggal került sor a panaszos előállítására, így nem sérült a személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

Tekintettel arra, hogy a megjelölt két előállítási indok közül az igazolás megtagadása megfelelő jogalpnak minősül, a Testület nem vizsgálta azon mások indok [Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pont] megalapozottságát, mely szerint a panaszos uszító magatartása miatt bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható lett volna.

b) A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés során *L.I.* r. törzszászlós hátulról megragadta mindkét karját és tuszkolni kezdte a gépjármű irányában, noha ő engedelmeskedet a rendőri felszólításnak.

A rendelkezésre álló rendőri jelentések egyike sem említi, hogy a panaszossal szemben testi kényszer alkalmazására került volna sor.

A panaszos által megjelölt r. törzszászlós jelentése rögzíti, hogy a panaszos állításával ellentétben vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, nem is kiabált vele, erre nem is volt szükség, mert a helyszínen beült a rendőrautóba.

A panaszos által csatolt járóbeteg szakellátási lap szerint ugyan a panaszos jobb felkarja oldalán gyermektenyérynai nyomásérzékeny véraláfutás látható, azonban az orvosi lelet nem tér ki sem a sérülés lehetséges keletkezési okaira, sem annak valószínűsíthető keletkezési idejére, így az további következtetés levonására a Testület álláspontja szerint nem alkalmas.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának fennálló joggyakorlata szerint (lásd Tomasi kontra Franciaország ügy, 12850/87. számú kérelem) ha valaki a hatóság hatalmába kerül, és rajta olyan sérülés jelentkezik, amely a fogvatartása kezdetekor nem volt látható, akkor a bizonyítási teher megfordul, és a hatóságnak kell valószínűsíteni, hogy annak okozója nem a hatóság tagja.

A jelen esetben azonban a Testület tekintettel volt arra, hogy maguk a dulakodásban a panaszos oldalán résztvevők állították, hogy a helyszínen jelenlévők – köztük a panaszos – megpróbálták a küzdő feleket szétválasztani, ezért a Testület álláspontja szerint nem lehet egyértelműen kizárni annak lehetőségét, hogy a fent leírt zúzdás esetlegesen eközben, tehát a

fogvatartás kezdete előtt keletkezett. Ez a körülmény indokolja, hogy jelen esetben a Testület mellőzte a strasbourgi mérce alkalmazását.

Mindezek alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a panasz azon részével kapcsolatban, mely szerint a r. törzssászlós testi kényszert alkalmazott volna a panaszossal szemben, így a panaszos testi épségéhez való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

c) A *L. I.* r. törzssászlós által alkalmazott hangnemmél, illetve azzal kapcsolatban, hogy a rendőrkapitányságra érve meglökte a panaszost, a Testület álláspontja a következő. A r. törzssászlós jelentése szerint a panaszos állításával ellentétben vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, nem is kiabált vele, erre nem is volt szükség, mert a helyszínen beült a rendőrautóba és a kapitányságon többszöri felszólításra ugyan, de bement az adatait. Mikor előállították a rendőrkapitányságra, mondta neki, hogy menjen fel a lépcsőn, ennek eleget is tett. Azzal kapcsolatban, hogy megfenyegette volna a panaszost, amikor a kocsihoz hozzáért a keze az övéhez annyit tud elmondani, hogy nem beszéltek az autóban, arra pedig nem emlékszik, hogy hozzáért volna a hölgy, bár ezt nem tartja kizártnak, ugyanis hárman ültek hátul. Jelentése szerint a panaszos elég ittasnak tűnt, bár vele szemben nem került sor alkoholszondás ellenőrzésre, ugyanis arra nem volt szükség.

A panaszos mellett az autóban a másik oldalon ülő *W. J.* r. törzssörmester jelentése érdemben nem tért el a fenti jelentéstől. A kocsihoz még helyet foglaló *B. A.* r. főtörzssörmester jelentésében nincs szó arról, hogy *L. I.* r. törzssászlós megfenyegette volna a panaszost, amiért hozzáért a kezéhez. A szintén jelen lévő *I. R.* r. főtörzssászlós jelentésében megfogalmazottak megegyeznek a *B. A.* r. főtörzssörmester által leírtakkal.

Mindezek alapján a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a panasz azon részeivel kapcsolatban, mely szerint *L. I.* r. törzssászlós megfenyegette volna a panaszost, illetve a kapitányságra érve kiabált volna vele és meglökte volna, így a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A panaszos emberi méltóságának, illetve testi épségének sérelmét a Testület nem tudta megállapítani, míg a személyi szabadsága korlátozása tekintetében megállapította, hogy arra megfelelő jogalap birtokában került sor.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a Testület az alapvető jogot nem sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez átteszi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti. Mivel a panaszos az áttétel ellen előzetesen nem tiltakozott, a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2010. december 01.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
Elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület